

Motion till riksdagen

1987/88:So35

av Margitta Edgren (fp)
med anledning av prop. 1987/88:176 om
äldreomsorgen inför 90-talet

Den sociala hemtjänsten har en nyckelroll i kommunernas äldrevård. Hur vi klarar av att hålla en bra standard på den kommer att vara en ödesfråga för äldrevårderna framöver. Alla vill vi få möjlighet att välja var vi vill bo när de egna krafterna sviktar och vi behöver omsorg från andra. Skall denna valfrihet bli reell beror på hur kommunerna lyckas att rekrytera och behålla människor som vill arbeta i hemtjänsten och ge social service.

Flera utredningar och rapporter har talat om hemtjänstens kris. Det fattas personal redan i dag. De som redan är anställda sliter ut sig och måste långtidssjukskrivas eller byta yrke. Det är svårt att rekrytera nya som ser hemtjänsten som sitt framtida yrke. Arbetet är mycket tungt fysiskt. Tunga lyft i svåra lägen eftersom vården sker i hem. Hem vars toaletter t. ex. inte är byggda för att två skall få plats samtidigt. De som behöver vård vill inte gärna ha olika lyfthjälpmiddel installerade i sitt hem. De kan inte gärna se de långsiktiga effekterna för vårdarnas hälsa.

Arbetet är psykiskt tungt. Man arbetar oftast ensam med människor som tillhör en annan generation och därmed har andra värderingar. Vårdarna måste vara lyhörda och flexibla och inte ta illa upp av missförstånd baserade på olikheter i bakgrund och uppfostran. Det är inte ovanligt att anhöriga visar oförståelse inför att den som vårdar inte hinner utföra alla de arbetsuppgifter som man vill ha gjorda. Kommunens sociala myndighet gör också begränsningar i de arbetsuppgifter som en vårdare får utföra, och det är svårt att förklara och försvara när det inte finns någon annan som kan hjälpa till. De flesta inom hemtjänsten arbetar halvtid. Många vårdbiträden säger att de inte orkar arbeta heltid, vilket jag tycker är en signal på att något är fel i systemet. Arbetet måste organiseras så att det är möjligt att arbeta heltid. Alternativt får vi acceptera att för denna typ av arbeten betyder en heltid färre timmar än för andra arbeten.

Arbetets innehåll bör ses över. Jag ifrågasätter om det är god arbetsorganisation att vårdaren går till affärer och handlar på arbetsställe efter arbetsställe. Självklart ifrågasätter jag inte detta om den som får tillsynen kan/vill gå tillsammans med vårdaren till affären. Arbetet måste kunna organiseras så att viktig arbetstid kan ägnas åt samtal människor emellan o. d. och inte åt att gå i och ur affärer.

Det finns en byråkrati inom hemtjänsten. Det borde vara naturligt att de som skall utföra arbetet – ge service – också deltar i planeringen av den. De som varje dag träffar "sina" pensionärer kan själva bedöma när vårdbehoven ökar eller minskar, när hjälpmedel måste anskaffas och borde därför också ha befogenheter att göra dessa bedömningar bl. a.

Med denna motion vill jag att arbetstider, arbetsorganisation och arbetsinnehåll för hemtjänstens personal ses över.

Mot. 1987/88
So35

Hemställan

Med stöd av det som framförts ovan hemställer jag att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om den sociala hemtjänsten.

Stockholm den 6 juni 1988

Margitta Edgren (fp)

